

tjent til at hjælpe de arbejdsløse, men undertiden ogsaa til at forlænge Arbejdsløsheden, og det er vor Overbevisning, at det er nødvendigt at reducere Understøttelsen, saaledes at Nødvendigheden af at søge Arbejde indprentes og skærpes. Derfor maa vi give det Lovforslag, som er forelagt af den højtærede Regering, vor Tilslutning.

Det Indtryk, jeg her har fremsat, og som bestemmer vor Stilling til denne Lov som en Nødhjælpslov, at den ofte har virket ikke alene til at afhjælpe Nøden, men til at forøge Nøden, altsaa har haft en dobbeltsidig Virkning, har vi ikke alene dannet os gennem personlige Iagttagelser, men vi har ogsaa gennem adskillige Samtaler med Lønarbejdere faaet det bestyrket. Og naar der er blevet sagt, at man maatte ønske en Lovgivning, der kunde skabe Ro om Arbejdsløsheden, ja, saa synes jeg, det kunde være paa sin Plads at understrege, at et saadant Haab utvivlsomt vil være et forfængeligt Haab, saa længe der overhovedet er Arbejdsløshed af saadanne Dimensioner, som vi har kendt det i det moderne Samfund i den sidste Menneskealder. Jeg frygter, at det vil være en meget overfladisk Betragtning at hengive sig til Haabet om, at nogen Nødhjælpslovgivning, som Arbejdsløshedslovgivningen har været og maa være, vil formaa at skabe Ro om et Problem, der har langt dybere Rødder, og til hvis Løsning der maa graves langt dybere. En Arbejdsløshedslov løser ikke Problemet, den mildner det blot, men denne Mildning maa ikke være af en saadan Art, at den indirekte tjener til samtidig at skærpe det.

Hvad de enkelte Ændringsforslag angaar, vil jeg først udtrykke min Tilfredshed med Nr. 10, der giver Kristelig dansk Fællesforbund Ret til at danne en Kasse. Principielt forekommer det mig at være en Arbejders personlige Ret at bestemme, hvorvidt han vil staa i en Landskasse eller i en Fagkasse, Lovgivningen bør ikke paa Forhaand tvinge ham til at tage en bestemt Stilling paa den Maade. I øvrigt maa jeg give det ærede Medlem Hr. Dahlgaard noget Ret i hans Udtalelse om, at under de nuværende Produktionsforhold bør Produktionens Ledere, Arbejdsgiverne, paa en eller anden Maade bære deres Del af Udgifterne ved Arbejdsløshedslovgivningen. Derfor er jeg i Tvivl med Hensyn til Ændringsforslag Nr. 40 og kan i alt Fald ikke paa det nuværende Tidspunkt ubetinget give det min Tilslutning.

Naar der blev talt for, at man skulde udvide den offentlige Understøttelse til ogsaa at omfatte Funktionærkasser, kan jeg ikke

give det min Tilslutning. Vel maa en Arbejdsløshedslovgivning opretholdes, selv om den ogsaa efter vore Synspunkter i Øjeblikket maa begrænses; men jeg kan ikke se, at det er rigtigt at udvide Lovgivningen paa den Maade.

Indenrigsministeren (Kragh): Som jeg udtalte ved Forelæggelsen af det Forslag, vi her har til anden Behandling, og som jeg ogsaa fremførte ved Lovforslagets første Behandling, har Regeringens Formaal med Fremsættelsen af dette Lovforslag været dette at gøre Arbejdsløshedslovgivningen til en neutral Lovgivning, saaledes at den tog Sigte paa at hjælpe dem, der uforskyldt var kommet ud for Arbejdsløshedens Ulykke, men hverken havde Hældning til Arbejder eller Arbejdsgiverside paa en saadan Maade, at de rakte en støttende Haand til den ene eller anden Part under Arbejdskampe, altsaa først og fremmest dette at gøre Arbejdsløshedskasserne til neutrale Institutioner, i Erkendelse af at Samfundets Haandsrækning under uforskyldt Ledighed er en social Opgave, som man ikke kan vise fra sig, en Opgave, hvis Løsning har Ærinde til alle Samfundsklasser, og hvis rette Løsning tjener til at gavne alle Samfundsklasser.

Men dernæst var det min Opfattelse, at Tiden nu var inde til at søge at genskabe Forsikringsprincippet som det alt omfattende Grundlag for Arbejdsløshedshjælp. Paa dette Princip byggede vi i Tiaaret 1907—17. At vi i 1917 førtes bort fra det og i stigende Grad gennem de følgende Aar erstattede Forsikringen med den rene Understøttelse, det har man i mange Kredse kritiseret, og i nogen Maade med Rette. Men man maa jo søge at forstaa den Tid, hvori vi da levede, de Vanskeligheder, vi da var ude for, og som havde deres Rod i Forhold, som vi herhjemme til syvende og sidst ingen Indflydelse havde paa.

Jeg redegjorde ved Lovforslagets Fremsættelse for, hvorfor jeg i 1921 mente det fornødent at komme bort fra det Understøttelsesvirvar paa dette Omraade, som vi efterhaanden var naaet frem til, og faa fastlagt en Ramme for den Understøttelsesform, man vilde bringe i Anvendelse til Supplering af den forsikringsmæssige Støtte, som gennem Kasserne ydedes, og jeg har været og er fremdeles af den Opfattelse, at den Lovgivning, som da fandt Sted, maatte, saa saare Tiden aabnede Mulighed derfor, naturligt føre ud i en Tilbagevenden til den gamle, den oprindelige Form. Naar jeg har talt om, at denne Lovgivning skulde være af blivende Karakter, maa man altsaa heri